

Stefan Wallin r ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä lapsilisän yksinhuoltajakorotukseen (11 700 000 euroa)

Eduskunnalle

Suomessa lapsiköyhyys on kasvussa. Samanaikaisesti kun yleinen tulotaso on noussut, lapsiperheiden köyhyys on kasvanut. Vähävaraisissa perheissä asui 52 000 alle 18-vuotiasta vuonna 1995. Vuoden 2000 alussa lasten lukumäärä köyhissä perheissä oli 129 000 ja vuonna 2007 jo 151 000. Lasten määrä vähävaraisissa perheissä on lähes kolminkertaistunut. EU:n perusoikeusviraston mukaan sosiaalisen ulkopuolisuuden uhan alla olevien lasten suhde kasvoi Suomessa 13 %:sta 15,6 %:iin vuosien 2013 ja 2014 välisenä aikana. Köyhyys uuvuttaa niin aikuiset kuin lapsetkin ja on suuri riski lapsen kasvulle ja hyvinvoinnille. Lapsuusajan pitkäaikainen köyhyys seuraa usein mukana aikuiselämään ja johtaa köyhyyden periytymiseen sukupolvelta toiselle. Lapsiperheiden köyhyyteen on suhtauduttava vakavasti.

Lapsiköyhyys on tavallisinta perheissä, joissa on ainoastaan yksi huoltaja. Noin 20 % kaikista perheistä on yksinhuoltajaperheitä, ja enemmistössä näissä, 86 %, huoltajana on äiti. Nykyään 20 % yksinhuoltajaperheistä on pienituloisia, 1990-luvun puolivälissä osuus oli noin 10 %. Kahden huoltajan perheistä 7 % on pienituloisia. Syynä yksinhuoltajien pienituloisuuteen on työttömyys ja tulonsiirtojen leikkaukset. Yksinhuoltajien osallistuminen työelämään on selvästi heikompi kuin kahden huoltajan perheissä. Yksinhuoltajien työttömyys oli 16,4 % vuonna 2014, ja erityisesti yksinhuoltajaäideillä on alhaisempi koulutustaso kuin kahden huoltajan perheiden äideillä. Yksinhuoltajien paluu työmarkkinoille vanhempainvapaan jälkeen on osoittautunut vaikeaksi.

Universaalit edut ja palvelut ovat perustana lapsiperheiden köyhyyden torjunnassa. Tukien leikkaukset muodostavat suuren uhan lapsiperheiden taloudelle. Tästä huolimatta hallitus suunnittelee säästävänsä 11,7 miljoonaa euroa lapsilisistä, mikä heikentää entisestään kaikkein pienimpiä tuloja saavien perheiden elintasoja. Eriarvoisuus lisääntyy, jos yhteiskunta siirtyy universaalisista lapsilisistä tarveharkintaiseen toimeentulotukeen. Erityisen raskaita leikkaukset ovat yksinhuoltajaperheille, minkä vuoksi haluamme korottaa lapsilisän yksinhuoltajakorotusta 6,2 euroa kuukaudessa eli 48,55 eurosta 54,75 euroon kuukaudessa. Tästä johtuen yksinhuoltajakorotuksen kustannukset olisivat 11,7 miljoonaa euroa enemmän ensi vuonna.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 11 700 000 euroa momentille 33.10.51 lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen korottamiseen.

Talousarvioaloite TAA 443/2016 vp

Helsinki 30.9.2016

Stefan Wallin r
Anna-Maja Henriksson r
Anders Adlercreutz r
Thomas Blomqvist r
Mats Löfström r
Mikaela Nylander r
Mats Nylund r
Veronica Rehn-Kivi r
Joakim Strand r
Eva Biaudet r